

Evolució recent de la natalitat a Catalunya

Les principals conclusions

- El 2007 registra la xifra més alta de naixements dels darrers 30 anys
- Les generacions del *baby-boom* són a les edats de més fecunditat
- El nombre mitjà de fills per dona continua augmentant
- L'edat mitjana de maternitat s'estabilitza en gairebé els 31 anys
- Augmenta la fecunditat en les mares grans i adolescents
- Continua augmentant també la fecunditat en dones no casades
- S'incrementa el nombre de naixements de mares i pares estrangers
- Sempre neixen més nens que nenes
- Es multiplica el nombre de parts prematurs i de parts múltiples

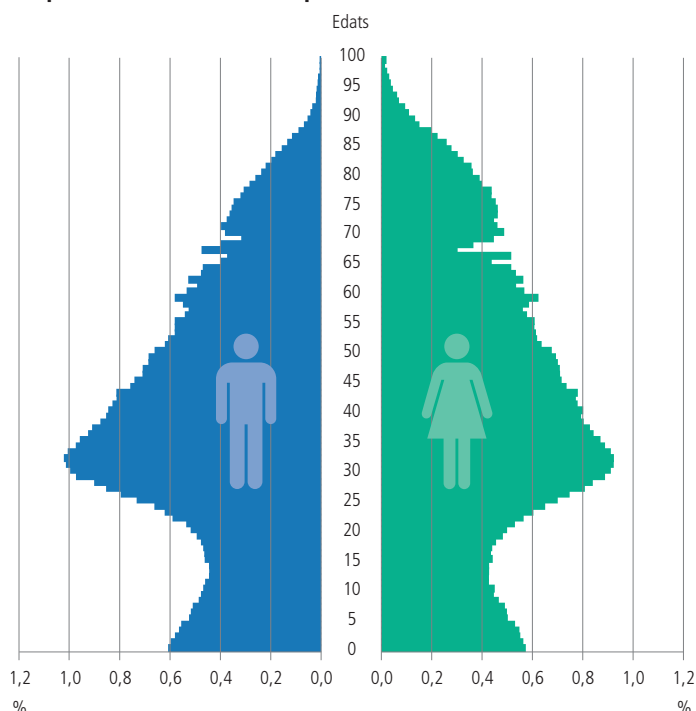
Les estadístiques de naixements

Les xifres de naixements formen part de les estadístiques del moviment natural de la població. Tenen com a font les butlletes que emplen els ciutadans en el moment de la inscripció d'un naixement, defunció o matrimoni en el *Registre Civil*.

El moviment natural de la població és una de les estadístiques més antigues, ja que es disposa d'informació des de l'any 1858, fet que facilita conèixer la dinàmica demogràfica en aquest llarg període. Els convenis de col·laboració entre l'Idescat i l'INE permeten produir aquesta estadística a Catalunya des de l'any 1985.

La població inclosa en el denominador de les taxes de natalitat i fecunditat correspon a l'estimació de població postcensal que l'Idescat elabora anualment a partir de la informació del darrer cens de població, així com del moviment natural i migratori registrat.

La piràmide d'edats de la població catalana. 2007

El 2007 registra la xifra més alta de naixements dels darrers 30 anys

Les dades

Des de l'any 1996, el nombre de naixements ha anat augmentant fins a arribar l'any 2007 als 83.716, un 2% més que l'any anterior, una xifra que no es registrava des del 1979.

Així, la taxa bruta de natalitat que reflecteix el nombre de naixements per cada mil habitants, s'ha situat en l'11,7‰ enfront del mínim del 8,8‰ experimentat l'any 1995. L'any 1975, la natalitat va assolir un màxim històric amb 112.000 naixements. A partir de l'any 1976, però, es va iniciar un cicle descendent que va tenir un mínim l'any 1995, amb 53.800 naixements.

Com ha evolucionat el nombre de naixements en els darrers 30 anys?

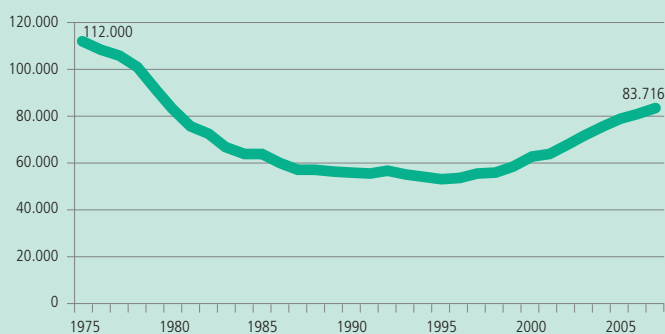
	1975	1986	1995	2000	2007
Naixements	112.000	60.409	53.809	63.489	83.716
Per 1.000 habitants	19,5	10,1	8,8	10,3	11,7

L'explicació

L'augment respon a diferents factors com l'arribada a les edats de màxima fecunditat de les generacions plenes nascudes als anys setanta i l'augment dels nivells de fecunditat en dones d'edat madura.

L'increment de la immigració procedent de l'estranger ha suposat un augment del nombre de dones en edat fèrtil així com de la fecunditat en edats joves.

Naixements

Les generacions del *baby-boom* són a les edats de més fecunditat

Les dades

L'augment del nombre de naixements entre les dones de 30 a 34 anys ha estat molt significatiu en els darrers anys, ja que mentre l'any 1995 van tenir 20.000 nadons, l'any 2007 se'n van comptabilitzar gairebé 32.000. La freqüència de naixements en aquest tram d'edat ha passat de 86 per cada mil dones, l'any 1995, a 101 naixements, el 2007.

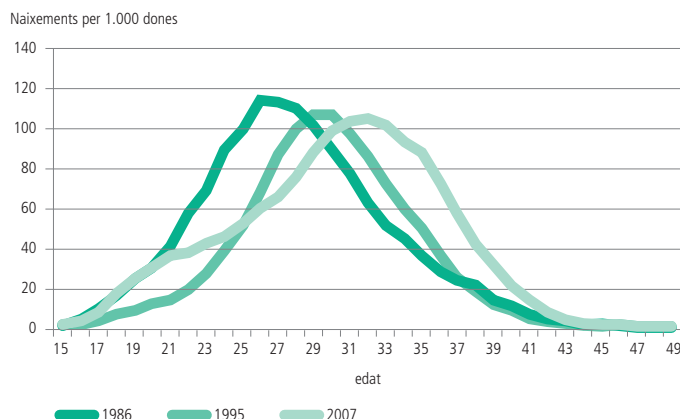
L'explicació

Les generacions nombroses nascudes a mitjan anys setanta es troben actualment en edat de màxima fecunditat, entre els 30 i els 34 anys d'edat. La immigració procedent de l'estranger ha incidit especialment en aquestes generacions, per la qual cosa s'ha incrementat de forma notable la població de dones en edats de més fecunditat.

Aquest augment de la població ha estat una de les principals causes de l'increment del nombre de naixements. Tanmateix, en els propers anys es produirà probablement un efecte contrari: les generacions que entraran en les edats de més fecunditat seran cada vegada més buides, i per això la xifra de naixements està abocada a una disminució imminent.

Com es distribueix la fecunditat segons l'edat de la mare?

El nombre mitjà de fills per dona continua augmentant

Les dades

El nombre mitjà de fills per dona va arribar l'any 2007 a 1,46. La fecunditat de la població catalana va registrar els seus mínims en la dècada dels noranta, amb 1,14 fills per dona l'any 1995, però des de 1996, aquest indicador s'ha anat recuperant fins als 1,46 fills actuals.

En relació amb el conjunt d'Espanya, la fecunditat de Catalunya és més alta, ja que la taxa bruta de natalitat espanyola és de l'11,0%, mentre que el nombre de fills per dona és d'1,39.

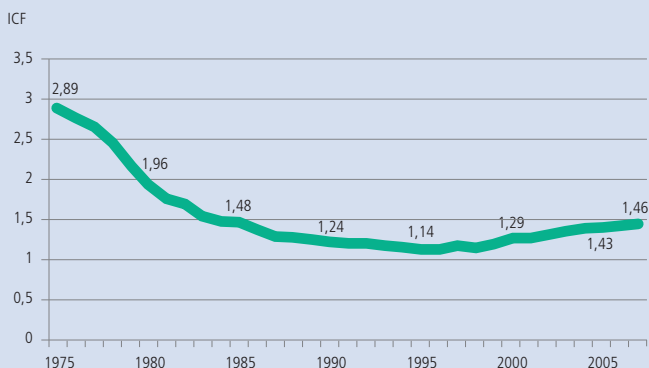
Als països de la Unió Europea (U5-25), els nivells de fecunditat són molt diversos; l'any 2006 els màxims corresponen a França i els països nòrdics, amb indicadors propers als 2 fills per dona, mentre que els nivells més baixos corresponen als països mediterranis i de l'Est, com ara Polònia (1,27 fills).

L'explicació

El fet que Catalunya tingui una proporció més alta de residents estrangers és una de les causes de la major fecunditat de la població catalana. L'indicador conjuntural de fecunditat de les dones estrangeres residents a Catalunya va ser d'1,97 l'any 2007, mentre que les de nacionalitat espanyola van tenir 1,33 fills, de mitjana.

Tanmateix, entre els anys 2000 i 2007, el nombre de fills per dona va augmentar entre les dones autòctones, en tant que es va reduir entre les estrangeres.

Quin nombre mitjà de fills tenen les dones a Catalunya?

L'edat de la maternitat s'estabilitza en gairebé els 31 anys

Les dades

L'any 2007, l'edat de la maternitat es va situar en els 30,8 anys, una dècima inferior a la de l'any 2006. En el període 1980-1995, concretament, l'edat de les mares va passar de 27,8 a 30,3 anys, valor que va continuar augmentant fins a atènyer els 30,9 el 1999. Des d'aleshores, aquesta edat s'ha mantingut pràcticament estable.

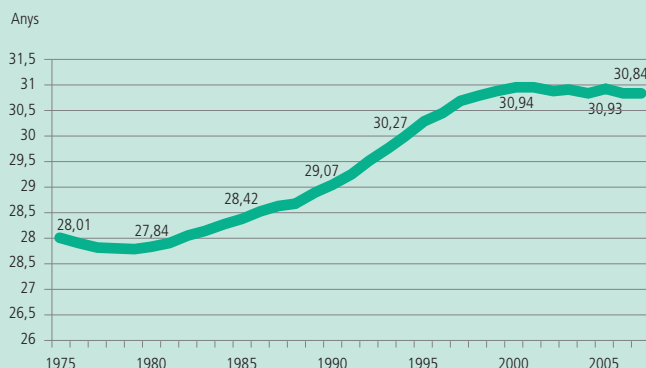
Al conjunt d'Espanya, l'edat mitjana a la maternitat ha arribat també als 30,9 anys (dades del 2006), mentre que l'any 1975 era de 28,8. A la Unió Europea, l'edat mitjana a la maternitat era més jove que a Catalunya i Espanya a la pràctica totalitat de països.

L'explicació

La tendència de les dones catalanes d'endarrerir l'experiència reproductiva contrasta amb el comportament de les dones estrangeres que, de mitjana, són mares en edats més joves, als 28,6 anys, mentre que la mitjana d'edat de maternitat de les dones de nacionalitat espanyola és de 31,8 anys.

Evolució de l'edat mitjana a la maternitat

Augmenta la fecunditat en les dones més grans i en les adolescents

Les dades

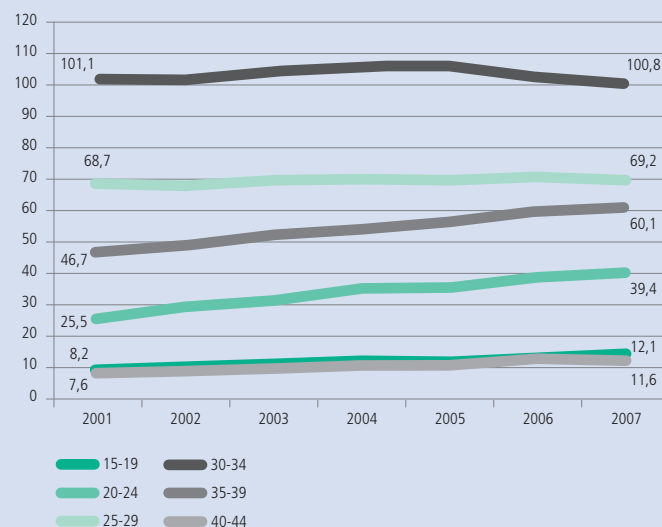
Les edats de més fecunditat són entre els 30 i els 34 anys, amb 100,6 naixements per cada 1.000 dones, i entre els 25 i els 29 anys, amb 69,2. L'any 2007, aquestes taxes van tenir una lleugera disminució respecte de l'any anterior, que es va veure compensada per l'augment de la freqüència de naixements en les edats més extremes: les dones adolescents i joves, i les de més edat, de 35 anys en endavant.

En les edats joves, la fecunditat té una tendència forta d'augment. La taxa de 20 a 24 anys (del 39,4% l'any 2007) ha crescut en un 3% en relació amb l'any anterior, i la fecunditat adolescent (noies de 15 a 19 anys) presenta el nivell més elevat dels darrers vint anys, amb un increment del 12% en relació amb el 2006. L'augment adolescent correspon gairebé de manera íntegra a les noies de 18 i 19 anys, amb 22 naixements per cada 1.000 joves d'aquest grup d'edat.

En les edats madures, la fecunditat entre els 35 i els 39 anys va augmentar en un 3% per situar-se en el 60,1%, mentre que la fecunditat de 40 a 44 anys es va situar en l'11,6%, un increment del 7% respecte de l'any anterior. La fecunditat de 45 a 49 anys és només de l'1%, però aquesta xifra representa un augment del 16% en relació amb l'any 2006.

Quina taxa de fecunditat té cada grup d'edat?

Naixements per 1.000 dones

L'explicació

La contribució més significativa a la natalitat en edats joves correspon a les mares estrangeres. Pel que fa a les edats madures, la pràctica totalitat de naixements correspon a les dones autòctones, que han anat ajornant la decisió de tenir fills cap a edats cada vegada més grans.

Continua augmentant també la fecunditat en dones no casades

Les dades

L'any 2007 el 67,6% dels naixements van ser fills de mare casada i el 32,4% van correspondre a mares no casades. La proporció de fills de mare no casada continua incrementant-se, regularment i gradualment els darrers anys: 30,4% l'any 2006, 12,8% el 1995 o 2,2% l'any 1975.

Espanya resta per sota de la xifra de Catalunya amb el 28,3% l'any 2006, mentre que l'any 1980 era del 3,9% i el 1975 del 2,0%.

L'any 2006 a la Unió Europea hi havia 16 països amb més d'una tercera part de naixements de mare no casada, entre els quals es troben França (50,5%), Suècia (55,5%) i el Regne Unit (43,7%). Els nivells més baixos corresponen a Grècia (5,3%), Itàlia (18,6%) i Polònia (18,9%).

S'incrementa el nombre de naixements de mares i pares estrangers

Les dades

L'any 2007, el 69,4% dels naixements tenien ambdós pares de nacionalitat espanyola; el 4,7% eren fills de pare espanyol i mare estrangera; un 3,7% corresponia a la situació de ser fills de mare espanyola i pare estranger; i un 19,9% tenien ambdós pares de nacionalitat estrangera (dos punts més que l'any anterior). A Catalunya el 23,6% tenen, doncs, mare estrangera, mentre que al conjunt d'Espanya és el 18,9%.

Un 28,3% dels naixements corresponen a casos en què com a mínim un dels pares és de nacionalitat estrangera; és a dir, més d'un de cada quatre nadons té un dels pares o ambdós estrangers. Aquests naixements de pares de nacionalitat estrangera estan augmentant de manera sistemàtica, ja que

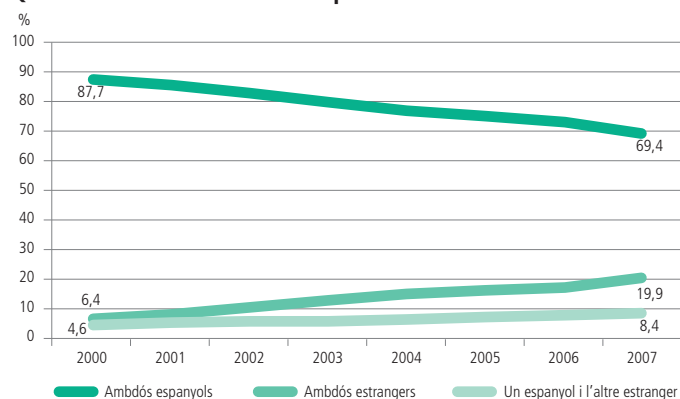
l'any 1997 representaven el 7,8% dels naixements, equivalent a un de cada 13 nadons.

L'explicació

La natalitat de la població autòctona s'ha vist ampliada pels fluxos intensos d'immigració de nacionalitat estrangera arribada a partir de l'any 2000, que han incidit de manera particular en les generacions nascudes aquí en els anys setanta.

Pel que fa als naixements en els quals un dels progenitors té la nacionalitat espanyola, s'ha invertit la situació respecte del que succeïa abans del 2000, quan eren més freqüents els de mare espanyola enfront dels de pare espanyol. Des del 2001, en canvi, els de pare espanyol són més nombrosos que els de mare espanyola.

Quina nacionalitat tenen els pares i mares?

Naixements de mare estrangera. 2007

Nacionalitat de la mare (*)	Naixements	%
Marroc	6.573	30,6
Equador	1.711	8,0
Bolívia	1.419	6,6
Romania	1.307	6,1
Xina	1.140	5,3
Colòmbia	786	3,7
Argentina	614	2,9
Resta de nacionalitats	7.904	36,8
Total	21.454	100,0

(*) més de 500 naixements

Sempre neixen més nens que nenes

Les dades

L'any 2007 van néixer 43.130 nens i 40.586 nenes, i això representa el 51,5% i el 48,5%, respectivament, del total de naixements. Aquesta proporció es manté estable en el temps, ja que l'any 1985 era ja del 51,6% i el 48,4%. Al conjunt d'Espanya, els percentatges són els mateixos.

Les dades del 2007 representen una relació de masculinitat en néixer —relació percentual entre el total de nens i el total de nenes— de 106, la mateixa xifra que els anys 1986, 2000 i 2006.

Aquesta diferència percentual en néixer a favor dels nens en situacions de normalitat, es va igualant al llarg de la vida per l'efecte de la sobremortalitat masculina en edats joves, fins que s'equipara al voltant dels 45 anys. A partir d'aquesta edat, les dones passen a tenir un pes més important sobre el conjunt de la població.

Es multiplica el nombre de parts prematurs i de parts múltiples

Les dades

En els darrers vint anys s'ha triplicat el nombre de parts múltiples, mentre que el de parts prematurs s'ha més que doblat. En termes relatius, el percentatge de parts múltiples ha passat del 0,9% al 2% i els parts prematurs del 4,2% al 6,8%.

Entre els parts múltiples la proporció de parts prematurs també és molt alta. L'any 2007, més de la meitat dels parts de dos o més nadons han estat parts prematurs, abans de les 37 setmanes de gestació. Entre els parts senzills, en canvi, la proporció de parts prematurs ha estat del 6%.

L'explicació

L'associació de la major edat de les mares amb l'augment de la incidència de parts múltiples és molt clara. La fertilitat natural té un màxim abans dels 25 anys i disminueix notablement a mesura que avança l'edat. La decisió d'endarrerir l'edat de tenir fills es tradueix en un major recurs a les tècniques de reproducció assistida que, sovint, suposen naixements en parts múltiples.

La tendència temporal d'augment de la prematuritat en els parts no es pot atribuir únicament, però, a l'augment dels parts múltiples, perquè la proporció de parts prematurs entre els parts senzills també ha augmentat.

La distribució de la natalitat per àmbits territorials

La xifra de naixements

L'any 2007, 6 dels 7 àmbits territorials de Catalunya van augmentar la xifra de naixements. El que va tenir el creixement més alt va ser el Camp de Tarragona, amb un 8,4%, molt per sobre de la mitjana de Catalunya, el 2,0%.

Només dos àmbits territorials han tingut un creixement més baix que la mitjana: l'Àmbit Metropolità, amb un 1,1%, i les Comarques Gironines, que han tingut un petit decreixement del 0,5%.

Després del Camp de Tarragona, els augments més significatius van correspondre a les Terres de l'Ebre (4,5%), les Comarques Centrals (4,2%) i l'Àmbit de Ponent (3,9%). L'Alt Pirineu i Aran va tenir un increment semblant al de la mitjana de Catalunya, 2,6%.

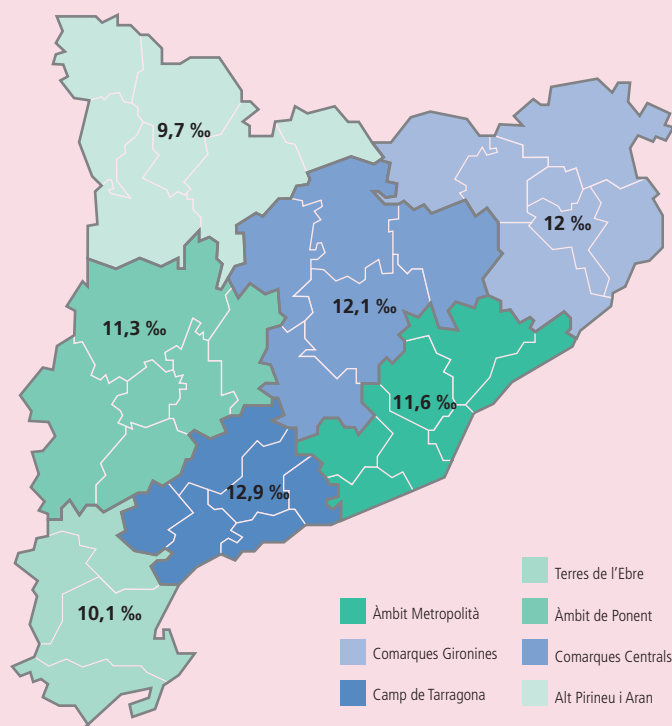
La taxa bruta de natalitat per comarques

L'any 2007, hi havia 17 comarques amb una taxa bruta de natalitat per sobre de la mitjana de Catalunya (11,7‰). La resta, 24 comarques, van quedar por sota. Les comarques amb una taxa bruta de natalitat més alta eren el Gironès (14,2‰), el Baix Penedès (13,7‰), l'Anoia (13,5‰) i el Vallès Occidental (13,4‰).

Les comarques amb taxes brutes de natalitat baixes que poden estar afectades per les variacions erràtiques en les comarques de menys població eren les següents: la Terra Alta (6,2‰), el Priorat (7,2‰) i el Ripollès (7,7‰) amb valors similars a l'any anterior i que coincideixen en general amb comarques de Catalunya que tenen una estructura demogràfica molt envellida.

Taxa de natalitat. 2007

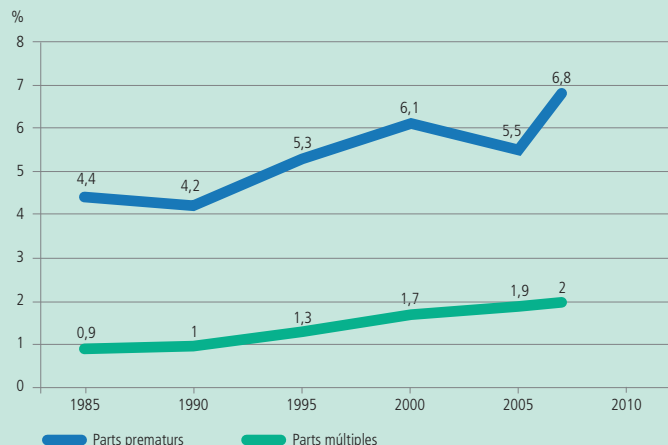
Àmbits del Pla Territorial

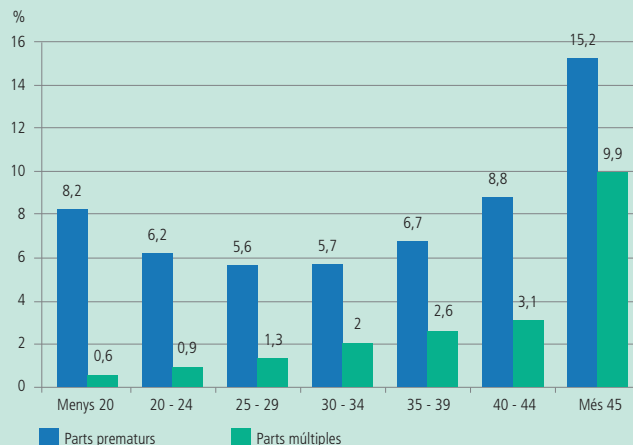
Naixements

	1996	2000	2005	2006	2007
Àmbit Metropolità	37.944	44.438	54.113	55.186	55.816
Comarques Gironines	5.016	5.664	7.476	8.258	8.213
Camp de Tarragona	3.936	4.737	6.571	6.825	7.396
Terres de l'Ebre	1.199	1.387	1.612	1.747	1.826
Àmbit de Ponent	2.504	2.777	3.539	3.681	3.826
Comarques Centrals	3.566	3.990	5.525	5.696	5.937
Alt Pirineu i Aran	437	496	711	684	702
Catalunya	54.602	63.489	79.547	82.077	83.716

Com ha crescut el percentatge de parts múltiples i prematurs?

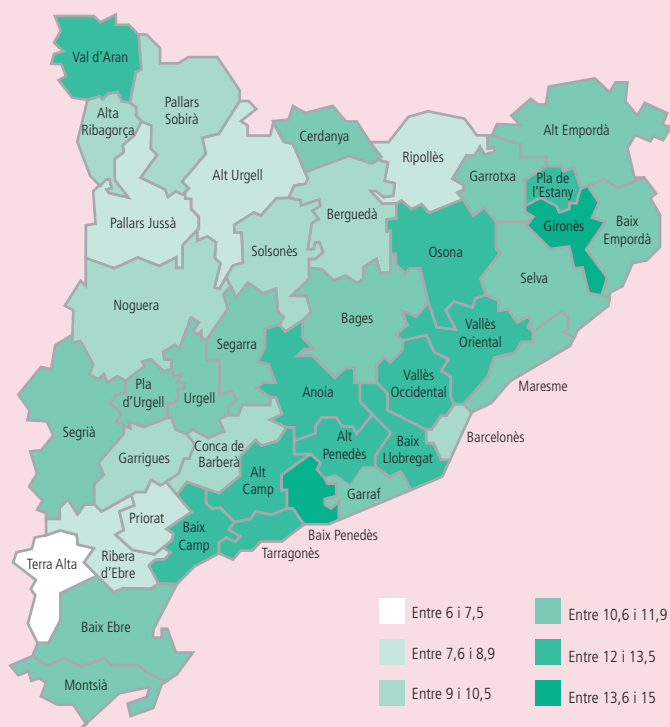

Quina relació hi ha entre edat de la mare i parts múltiples i prematurs (2004-2007)?

Taxa de natalitat. 2007

Comarques

La nacionalitat dels pares i mares

Els percentatges més alts de nadons de pare espanyol i mare estrangera es troben a l'Alt Pirineu-Aran (8,8%) i a les Comarques Gironines (6,1%). El més baix, a les Comarques Centrals (4,1%), i als àmbits Metropolità i de Ponent (4,5%).

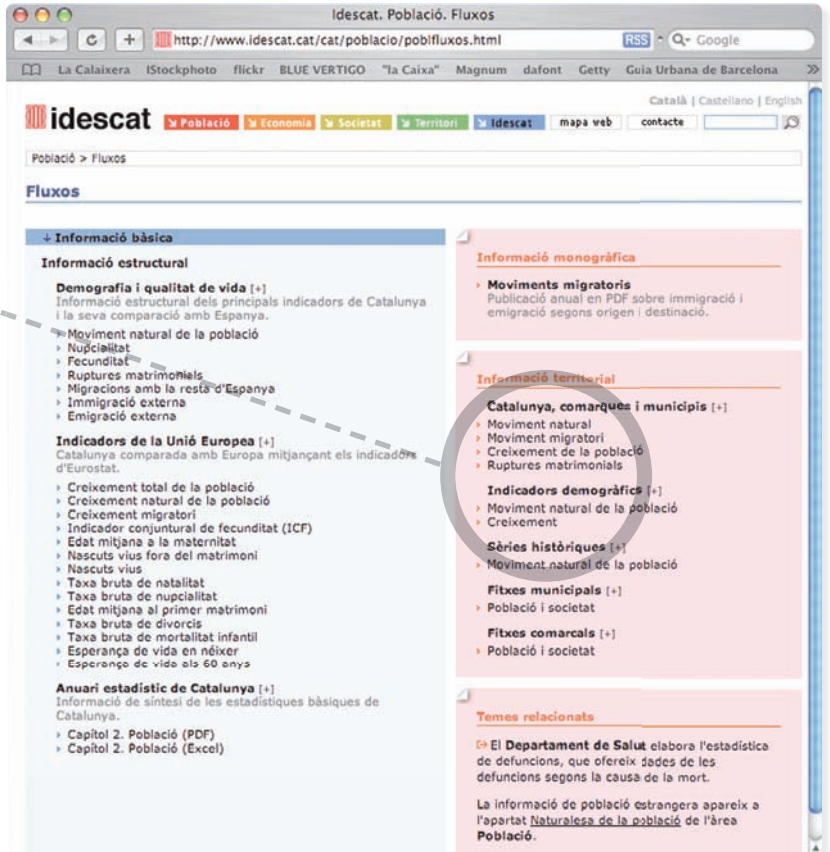
Pel que fa als naixements de mare espanyola i pare estranger el màxim percentatge es va donar a l'Àmbit Metropolità i les Comarques Gironines (4,0%), mentre que els mínims eren els de l'Àmbit de Ponent i de les Comarques Centrals (2,3%). La mitjana de Catalunya va ser del 3,7%.

Les Terres de l'Ebre és l'àmbit amb la proporció més gran de naixements amb ambdós pares estrangers, amb un 27,7%, mentre que les cotes més baixes es van donar a l'Àmbit Metropolità amb el 17,9%. En aquest cas la mitjana de Catalunya va ser del 19,9%.

La nacionalitat dels pares i mares. 2007

	Ambdós espanyols	Pare espanyol i mare estrangera	Mare espanyola i pare estranger	Ambdós estrangers	No hi consta alguna de les nacionalitats	(%) Total
Àmbit metropolità	71,4	4,5	4,0	17,9	2,2	100
Comarques Gironines	61,3	6,1	4,0	26,1	2,5	100
Camp de Tarragona	65,7	4,8	3,4	22,7	3,3	100
Terres de l'Ebre	61,0	4,7	3,1	27,7	3,5	100
Àmbit de Ponent	66,2	4,5	2,3	24,9	2,1	100
Comarques Centrals	72,0	4,1	2,3	20,4	1,2	100
Alt Pirineu-Aran	59,8	8,8	3,7	25,9	1,7	100
Catalunya	69,4	4,7	3,7	19,9	2,2	100

Per a més informació:
<http://www.idescat.cat/cat/poblacio/pobfluxos.html>

Glossari

Taxa bruta de natalitat

Nombre de naixements per cada mil habitants (%). L'anàlisi comarcal es fa d'acord amb les taxes brutes de natalitat, perquè són més significatives que l'estudi de les taxes de variació interanual del nombre de naixements, ja que les xifres reduïdes d'esdeveniments de moltes comarques de dimensió petita o mitjana impliquen fortes oscil·lacions en la taxa de variació d'un any a l'altre. Així, encara que aquest fet també afecta les esmentades taxes brutes, ho fa en una quantia menor.

Indicador conjuntural de fecunditat (ICF)

Indicador que mesura el nombre mitjà de fills que tindria una generació de dones, si es mantinguessin estables les taxes de fecunditat per edat que s'observen en l'any de referència.

Relació de masculinitat en néixer

Relació percentual entre el total de nens i el total de nenes.

Part prematur

Part que es produeix abans de les 37 setmanes completes de gestació.